

[Chr. J. Hansen.]

for, mange steder i høj grad bekymret for, og som man har udtalt sin betænkelighed ved, er dette, at der rundt omkring er indsendt andragender for måneder siden, som man først får besked på nu, og som man gerne havde ønsket at få besked om forlængst; thi jo længere det varede med at få den besked, jo mere steg materialerne, og man kunne jo ikke købe materialer ind til et byggeri, når man ikke vidste, om man kunne få det sat i gang. Det er det, jeg har ment med de bemærkninger, jeg fremkom med. Efter min mening er boligproblemet et af de største og værste problemer, det danske samfund har at kæmpe med i øjeblikket; det er derfor, jeg indtrængende har henstillet, at den højtærede indenrigs- og boligminister gjorde, hvad der kunne gøres for at medvirke til at afhjælpe bolignøden.

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Det ærede medlem hr. Chr. J. Hansen kunne ikke indse, at man kunne lette mulighederne for opførelse af flere lejligheder ved at sætte mindre byggeri i gang. Tør det ærede medlem bestride, at når min forgænger, boligminister Kjærboel, i efteråret 1947 dekreterede et fuldstændigt byggestop og man i de sidste måneder af 1947 og de første måneder af 1948 overhovedet ikke satte noget i gang, lettede han derved muligheden for opførelse af flere boliger? Selvfølgelig gjorde han det. Sagen var den, at han fandt, der var for meget i gang til, at det kunne blive færdigt indenfor en rimelig tid, og det, der er situationen nu, er, at der igen er sat for meget i gang til, at det kan blive færdigt indenfor en rimelig tid. Når det ærede medlem beklagede sig over, at det går langsomt med at få svar fra boligministeriet, vil jeg for det første sige, at det er jo i høj grad bevillingsmyndigheden her i huset, der har taget sig den tid, der skulle til, før vi kunne få bevillingerne, men dernæst vil jeg også gerne sige, at når der er så meget i gang, som der faktisk er, så meget, at vi lever under indtrykket af sortbørnslønninger, sortbørsavancer, der fordyrer byggeriet meget, meget mere end nogen anden byrde, der er lagt på det, når der altså faktisk er så meget i gang, at dette kan opstå, så vil det være nødvendigt, at efterspørgslen efter nye statslån indstiller sig på at afvente det øjeblik, da der er plads til at komme i gang, d. v. s. da andet byggeri er nået til et sådant stadium, at der er ledig arbejdskraft til disposition. Jeg mener på den måde i højere grad at tjene den opgave, som det ærede medlem har henstillet til

mig at tjene, fordi jeg derved uden at bryde rytmen i byggeriet sikrer, at det kan blive færdigt indenfor en rimelig tid.

Bouet: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Chr. J. Hansen, at vi har vel omtrent det samme antal bygningshåndværkere, som vi har haft i en årrække. Det vil altså sige, at vi ikke kan sætte mere i gang uden at få flere håndværkere, og det får vi ikke. Jeg har været ude for i et byggeforetagende, i hvis bestyrelse jeg var, et stort kompleks i forskellige blokke med et par hundrede lejligheder, at vi i sommerens bedste tid kun havde 6 murere gående på dette mægtige kompleks. I stedet for at komplekset kunne være udført i forholdsvis kort tid, trak det nu ud i over 2 år, og det er givet, at det i høj grad forøger omkostningerne ved byggeriet at have byggelån løbende i den tid. Dertil kom, at da så stilladserne skulle tages ned og der skulle fuges efter, var det ikke muligt at få fuget efter, medmindre man ville give højere løn end fastsat i tariffærne. Dette medvirkede også til at fordyre byggeriet. Iøvrigt er jeg på samme linie som det ærede medlem, når han mener, at det er et af de store problemer at skaffe husly til alle de mennesker, der trænger til en bolig, og jeg vil også rette en opfordring til den højtærede minister om, at han i det omfang, som det er muligt for ham, vil fremme byggeriet.

Jens Jensen: Jeg havde ikke regnet med, at der var blevet en større boligdebat her, men jeg vil gerne sige til den højtærede minister, at jeg er meget glad for hans indstilling med hensyn til, hvilke personer der skal bo i lejlighederne. Jeg forstår det sådan, at den højtærede boligminister er inde på, at hvis man skal vælge mellem en enlig person og et ungt ægtepar med et barn og lejligheden er sådan, at der kan være plads til en familie med barn, vil familien få retten til lejlighed. Jeg takker for tilsagnet. Jeg håber ikke, der allerede er givet boliganvisningsudvalgene retningslinier for fremtiden.

Med hensyn til det problem om boligbyggeriet, der drøftes, er jeg fuldstændig enig med den højtærede boligminister i, at hvis man vil gøre byggetiden lang, skal man sætte meget arbejde i gang, så der bliver for få folk. Der er også den skavank, hvis man vælger den fremgangsmåde — den, man egentlig har haft indtil for kort tid siden —, at det fordyrer boligbyggeriet. Mestrene tager mere for deres arbejde,